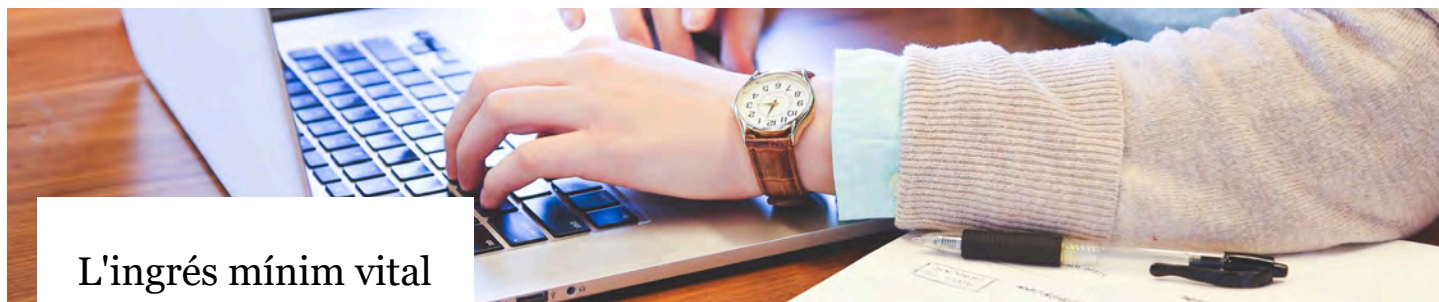

EAPC - Novetats en matèria de Seguretat Social

L'ingrés mínim vital

03-06-2020

El *Butlletí Oficial de l'Estat* d'1 de juny de 2020 va publicar el [Reial decret llei 20/2020, de 29 de maig](#), pel qual s'estableix l'ingrés mínim vital (IMV) com a prestació adreçada a prevenir el risc de pobresa i exclusió social de les persones que visquin soles o integrades en una unitat de convivència, quan es trobin en una situació de vulnerabilitat pel fet de no tenir recursos econòmics suficients per cobrir les seves necessitats bàsiques. Vegem a continuació, en una aproximació d'urgència, el contingut bàsic d'aquesta important novetat legislativa, que constitueix, sens dubte, un element de progrés en el nostre sistema de protecció social.

Aquesta nova prestació econòmica forma part de l'acció protectora del Sistema de la Seguretat Social en el nivell no contributiu, que serà gestionada, excepte en els territoris forals, per l'Institut Nacional de la Seguretat Social -que podrà subscriure convenis de gestió amb les comunitats autònomes i els ens locals-, i s'estableix sens perjudici de les ajudes que les comunitats autònomes puguin disposar en l'exercici de les seves competències en matèria d'assistència social. A Catalunya, recordem que la [Llei 14/2017, del 20 de juliol](#), regula la renda garantida de ciutadania (RGC), que, segons les dades facilitades pel Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya, al novembre del 2019 arribava a 124.000 perceptors. El ministre d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions, en la presentació de l'IMV el dia 24 de maig de 2020, va assenyalar que la previsió del Govern és que aquesta nova prestació arribi a 850.000 famílies en el conjunt de l'Estat, fet que suposa donar cobertura a 2,3 milions de persones.

Quant als beneficiaris de l'IMV, en poden ser les persones integrants d'una unitat de convivència en els termes que estableix l'article 6 del RDL 20/2020, constituïda -excepte excepcions- almenys durant l'any anterior a la sol·licitud de l'IMV. També en poden ser beneficiàries les persones d'almenys 23 anys i menors de 65 anys -llevat que es tracti de víctimes de violència de gènere o tràfic d'éssers humans i explotació sexual- que viuen soles, o que, compartint domicili amb una unitat de convivència, no s'hi integren, sempre que no hi hagi vincle conjugal o com a parella de fet, i no formin part d'una altra unitat de convivència. En aquest últim cas -amb excepcions per a

víctimes o persones en tràmit de separació o divorci, entre d'altres-, s'ha d'acreditar almenys 12 mesos d'alta en la Seguretat Social i vida independent durant almenys tres anys, tot això abans de la sol·licitud de l'IMV.

Els requisits bàsics per accedir a la prestació, recollits en l'article 7 del RDL 20/2020, fan referència a la residència a Espanya -amb excepcions per a menors i víctimes- almenys d'un any anterior ininterromput -excepte absències inferiors a 90 dies o per malaltia- abans de la sol·licitud, l'acreditació de la situació de vulnerabilitat econòmica pel fet de tenir ingressos o rendes inferiors almenys en 10 euros a l'import de l'IMV -art. 8 i 18 del RDL 20/2020-, l'acreditació de sol·licitud de les prestacions a què es pugui tenir dret i de la inscripció com a demandants d'ocupació en el cas de majors d'edat o emancipats aturats. A aquests efectes, cal tenir en compte que no computen com a rendes, entre d'altres, els salaris socials, rendes mínimes d'inserció o ajudes socials anàlogues concedides per les comunitats autònomes, ni les beques, ajudes d'estudis, ajudes per habitatge, emergència o similars. En cap cas poden accedir a aquest IMV -excepte en el cas de les víctimes ja referides- les persones usuàries d'una prestació de servei residencial, de caràcter social, sanitari o sociosanitari, amb caràcter permanent i finançada amb fons públics.

La quantia i el pagament de l'IMV es regulen en els articles 9-11 del RDL 20/2020. El dret es fa efectiu per mesos naturals a partir del dia primer del mes següent al de la presentació de la sol·licitud. L'any 2020 la quantia per a un únic beneficiari és de 461,50 euros mensuals (equivalent a l'import anual de la pensió no contributiva dividit entre 12 mensualitats). En el cas d'una unitat de convivència, la quantia mensual s'incrementa en un 30% per membre addicional a partir del segon fins a un màxim del 220% (és a dir, el màxim mensual per a una unitat de convivència és de 1.015,30 euros). També s'estableix un complement de monoparentalitat de 101,53 euros mensuals i la possibilitat que s'estableixin per reglament altres increments per a ajudes al lloguer d'habitatges. D'aquesta manera, l'escala d'increments per calcular l'IMV segons el tipus d'unitat de convivència per a l'exercici 2020 queda de la manera següent:

Beneficiaris	Escala d'increments
Un adult	5,538 € (renda garantida per a un sol adult)
Un adult i un menor	1,52
Un adult i dos menors	1,82
Un adult i tres o més menors	2,12
Dos adults	1,3
Dos adults i un menor	1,6
Dos adults i dos menors	1,9
Dos adults i tres o més menors	2,2
Tres adults	1,6
Tres adults i un menor	1,9
Tres adults i dos o més nens	2,2

Beneficiaris	Escala d'increments
Quatre adults	1,9
Quatre adults i un nen	2,2
Altres	2,2

Les causes de suspensió i extinció del dret a l'IMV es recullen en els articles 14 i 15 del RDL 20/2020, i s'exigeix als beneficiaris que comuniquin qualsevol circumstància que pugui afectar el seu dret en un termini màxim de 30 dies des que es produeixi. També es regula l'estructura orgànica i participativa relacionada amb aquesta nova prestació, així com el règim d'infraccions i sancions aplicable.

Finalment, de manera transitòria, s'estableix el reconeixement automàtic d'una prestació econòmica d'IMV als actuals beneficiaris de l'assignació econòmica de la Seguretat Social per fill o menor a càrrec -la prestació per fill a càrrec sense discapacitat o amb discapacitat inferior al 33% ja no es pot sol·licitar a partir del dia 1 de juny de 2020-, sempre que la quantia sigui inferior a la de l'IMV i compleixin els requisits establerts en la disposició transitòria primera del RDL 20/2020. Fora d'aquest cas peculiar, les sol·licituds es poden presentar a partir del 15 de juny del 2020, amb efectes econòmics a 1 de juny de 2020 sempre que la presentació s'hagi fet en un termini màxim de 3 mesos. Si no és així, els efectes econòmics es produiran a partir del dia primer del mes següent al de la presentació de la sol·licitud. Finalment, es disposa que els beneficiaris de la prestació de l'IMV als quals es reconegui aquesta condició entre els mesos de juny i desembre de 2020 estan exempts del pagament dels preus públics per serveis acadèmics universitaris per fer estudis adreçats a obtenir títols de caràcter oficial durant el curs 2020-2021, en els termes que estableix la disposició transitòria cinquena del RDL 20/2020.

Jorge Pérez Pérez

Doctor en dret. Delegat de la DE de la Inspecció de Treball i Seguretat Social. Professor UAB.
Director del Postgrau en Ocupació